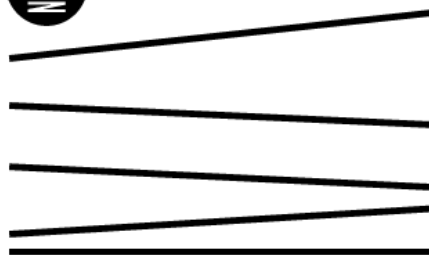

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Christian

Palladis simulacrum ab ... Christiano Augusto,
Hærede Norwegiæ, Sleswici, Holsatiæ,
Stormariæ, Dithmarsięq., Principe, Comite
in Oldenburgh & Delmenhorst in Regia et
Eqvestri Sorana publica oratione memoriter
exhibitum d. XXI. Nov. M.DC.LVII.

Udgivet år og sted | Publication time and place: Soræ : literis Georgii Hantschenii, 1657

Fysiske størrelse | Physical extent:

[48] s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

DA BOX

Nº 345. ex. 1

F. D.

PALLADIS SIMULACRUM

ab

ILLUSTRISSIMO PRINCIPE,

D^N.

CHRISTIANO
AUGUSTO,

Hærede Norwegiæ,

Sleswici, Holfatiæ, Stormariæ,

Dithmarsiaq; PRINCIPE,

Comite in Oldenburgh & Delmenhorst.

In

Regiâ & Equestri

SORANA.

Publicâ oratione

memoriter exhibitum

Die XXI. Novembr.

A. O. R.

clb. Ib. C. LVII.

S O R Æ,

Literis Georgii Hantschenii, Acad. Typogr.

E. D.
PALLADIS SIMULACRUM

ab
ILLUSTRISMO PRINCIPLE

Dr.
CHRISTIANO
AUGUSTO

Haroldi Norwegici,
Sleswici, Holstei, Stormarke,
Dithmarce PRINCIPLE
Comite in Oldenburg & Delmenhorst.

In
Regis & Episcopi
SORANAE

Publice oratione

invenit et exhibuit

Die XXI. Novembris.

A. O. R.

cls. Is. C. LVII.

2
BIBLIOTHECA REGIA
MEMBERS
Litteris Georgii A. Acad. Typogr.

SERENISSIMO ac POTENTISSIMO
PRINCIPI ac DOMINO

DN.

FRIDERICO TERTIO,

Daniæ, Norwegiæ, Gothorum, Wandalorumque REGI. Sleswici, Holfatiæ, Stormariæ, Dithmarsiciæque Duci. Comiti in Oldenburgh & Delmenhorst.

DOMINO CLEMENTISSIMO,
PATRUO GRATIOSISSIMO.

S.

 ALLADI huic meæ, licet tenui & crassiori Minervâ depictæ, FRIDERICE REX Serenissime, ut faveas ipse, favorisq; publici viam Regiâ humanitate aperias, facile, ut confido, poteris exorari. Fallerer profectò, si illustrius alibi expectarem MARMOR, nisi Tuæ Majestatis dextram, cui TANTINUMINIS inscriberetur MEMORIA. Præterquam enim quod Te Regem literis & armis validum boni omnes celebrent, accedit insuper, quod Tui omninò muneris sint, quæcunque ad Te defero : Ita justissimò ipsius naturæ ordine in mare redeunt fluvii, originemque
repe-

repetunt, unde profluxere: *Tuæ Majestatis bonitas*
mibi mare, unde vel sexcenti in me benignitatis de-
lapsi sunt rivuli, imo flumina. Ignosces igitur liber-
tati, quam Tuam mihi munificentia fecit; Cujus fuit,
quod per biennium hætenus tam literis quam
armis in Illustri Tuâ SORANA liberalissime fuerim
imbutus: Cujus etiam porro erit, ut in omne, five
Togæ five sagi, negotium, favente Numine, feli-
cissime olim exurgam, ALIAQUE tum PALLADE
Tuæ Majestati ex votô me approbem. Interea
FRIDERICE POTENTISSIME, DEUS TE CUM
TUIS CONSERVET. PATRUE FAVENTISSIME,
DEUS TE SERVET. DEUS TE NOBIS DEDIT, DEUS
TE PERPETUET. TIBI IMPERIUM SECURUM
ROGAMUS. VIVAS FELICITER, FELICISSIME.
HOSTIUM TRIUMPHATOR, REBELLIIUM DOMI-
TOR, MALE FIDORUM ULTOR. VINCAS, VA-
LEAS, FELIX IMPERES. PER TE QUIETA RE-
SPUBLICA, PER TE SIT SALVA. TUERE NOS,
TUERE TUOS. BENE TIBI COMMITTIMUS, QUOS
BENE AMAS, AMATOR TUORUM. BONUM IM-
PERIUM NULLA VIS LÆDAT, NULLA INJURIA
SUBRUAT. COELESTIS REX TERRENUM CU-
STODIAT. TE SALVO OMNES SECURI ERIMUS,
OMNES SALVI. TUA INCOLUMITAS NOSTRUM
VOTUM, ET VOTUM OMNIUM BONORUM.
Dabam SORÆ XI. Cal. Dec. A.C. clj. Id. c. lvii.

Reg.^x T.^x M.^{ti}

Submissô ac devotissimô
animi affectu
in æternum
addictus.

CHRISTIANUS AUGUSTUS
HOLSAT. PRINC.

Enerose Domine GEOR-
GI ROSENKRANTZ,
Præses Academiae Magnifice;
Seculi Tui, sexusque rarum or-
namentum, Nobilissima Matro-
na, Domina BRIGITTA TOTT.
Nobilissime, Spectabilis, Reverende, Clarissi-
mique Viri. Vos in spem Patriæ geniti & e-
ducandi Nobilissimi Commilitones; Cæteri
præterea, quotquot adestis, *qua literis qua ar-*
mis conspicui, Viri & Juvenes, Auditores &
Hospites omnes benevoli, gratissimi.

Mortalium animis additum planè, & quasi
innatum esse, ut altius quid spirent, & longius
progredi plerumque gestiant, quam par est,
ille sciebat egregiè, qui in Oraculi modum e-
dixit, ut se ipsum quilibet cognosceret. Uti-
nam verò & ego virium mearum in præsentem
seriò recordatus, in tenuitatis meæ notitiam
melius descendissem, majori forsan mode-
stia laude Vobis probarer. Quàm enim res
dubia est, & quantæ magnitudinis onus, quod
modò in me suscepi? Cathedram hanc scilicet
ascendi, & coronam vestram lectissimam in-
b gres-

gressus sum, ut PALLADEM vobis & PALLADIS studia fisterem, ac ita quidem, ut Divæ hujus meritis, quæ comparationem neutiquam admittunt, & Vestris præterea, ut eruditis, ita & delicatissimis auribus satisfacerem. Utrumque certe molientis vires excedit longius; Qui neque facundiâ, neque ingeniô, in tanta conamina satis aptô, valeo. Vereor igitur, *Auditores*, ne, dum ætas ista, quæ privatis vix exercitiis apta, in publica se jam temerariè nimis immittit, Apelleum istud, *ne futor ultra crepidam*, audaciæ meæ prudentiorum aliquis opportunè opponat, & violatæ me modestiæ reum, non planè præter meritum, peragat. Verum enim verò, cum primus veniæ gradus esse credatur, agnoscere culpam, Fatebor infirmitatem ingenuè; Fatebor rationem honesti decorive, Vestri itidem Favoris, quô in hunc locum me allexistis, improvido mihi atque malè cauto imposuisse. Dum enim religioni ducebam, transacti hætenus, inter hæc Musarum vireta, non inutiliter otii rationem aliquando non reddere; Ne vel optimi Regis Favore frustra admissus viderer, vel Vestris etiam, *Faventissime Præses, Colendique Academiæ Patres*, sæpiusculè ad Academicum hocce tentamen additis stimulis non morigerarer, sumpsi tandem imprudens partes, quas decorè fati-

tis

tis implere, ultra juvenilis pectoris vires aliquid
esse lubens nunc agnosco : Et cum partes has
deferere nunc, integrum amplius non fit, nec
insigni absque dedecore filere jam liceat.,
indubitata me animi fiducia tenet, Vos, quem
in hoc gloriolæ theatrum dicendique exerci-
tium Vestris consiliis animastis, auribus etiam
vultuque benevolis, dum PALLADIS vobis
IDEAM ET MINERVÆ DECORA breviter
propono, alacriorem, audacioremque reddi-
turos. Sic Favor Vester, quô juvenilem istius-
modi ætatem, inter hos dicendi discendique
conatus, nunquam non prosequi soletis, ora-
tionis meæ tenuitatem sufficienter supplebit.

Ne verò obscurior aliquis verborum sensus
animos Vestros in suspensô teneat, *Auditores
honoratissimi*, effigiem ejus, priusquam progre-
diar longius, qualem illam priscorum fabula &
penicillus nobis exhibuit, accipite. Finge-
batur PALLAS de Cerebrô Jovis progenita Vi-
rago, Vultu virili & serenô, armata tota, & ga-
leâ eleganter variegatâ induta, humeros Ægi-
de tecta, *Unâ manu hastam, alterâ apertum susti-
nens librum*, ut sapientiæ simul & belli Dea exi-
stimaretur, cujus statuum, quam PALLADIUM
dicebant, basi quadratæ, quæ stabilitatis & fir-
mitatis figura est, imponebant, quæcunque ve-
rò vel excogitata optimè, vel peracta erant fe-
lici-

liciter, ad hanc disciplinarum & artium felicissimam Matrem referebant, & in eâ solâ conjungebant. Elegans omninò nec difficilis, ut mihi quidem videtur, fabulæ sensus, diligentiorique meditatione non indignus. Sic scilicet omnes hucusque Prudentes existimarunt, & adhuc dum existimant; Non posse Rempublicam, nec totius orbis machinam, à casu, nisi armorum librorumque studiis fultam, florere; requirique, ut, qui salvam istam velit, hastam cum PALLADE tractet, galeam induat, & libros, quamque inde addiscere licebit sapientiam, non negligat.

Ac quidem *Auditores*, de literis artibusque liberalibus, quas PALLADIS liber nobis commendat, ut primò in limine paucissima dicam, miror omninò repertos olim & reperiri adhuc hodie non paucos, quorum ingenia durior quædam asperitas, ne dicam Barbaries, adeò ab omni ratione veri rective alienos reddidit, ut in Musarum Gratiarumve pernitiem Catilinariam propè conjurationem iniverint, & decretorium quasi bellum iis indixerint: Scilicet in vanò suò inanique cerebellò nescio quæ sibi somnia fingunt, artesque has liberaliores, tanquam non modò non utiles publico bono, sed & noxias omninò, ex hominum commercio exulare jusserunt. Priscorum si revolvimus

vimus historias, non raros invenimus ita delirantium coetus; Adfint Lacedæmonii, qui bellicis artibus licet adeò fuerint inclyti, ut *teste Justinò*, vindices se libertatis Græciæ profiterentur, de Doctrinæ tamen contemptu gloriari fastuosius, eumque inter non ultima virtutis suæ documenta referre minime dubitavere. At non parum illis, si rectè sentio, interfuisset, si literarum, quarum Atheniensibus gloriam adeo vitio vertebant, studiosiores paulò fuissent: didicissent utique imponere felicitati suæ frenos, tutiusque multo haberi, conservare quæ possederis, quam nova insuper & quidem in peregrinâ gente acquirere; victi enim ab Asiaticis, & quos antea per contemptum superbius spreverant, Atheniensibus, in Conone pariter atque Epaminonda didicere, idem hostibus suis, *referente eodem Justinò*, resumendæ potentiæ initium fuisse qui sibi finis erat. Nec Gothi (unde origo nobis) feliciora experiebantur fata, dum literas aliquando omnes ac momumenta veterum à stirpe convellere conati sunt, Reginæque suæ filium ne quidem institui, diutius voluerunt, fatis amplis doctoribus instructum eum jactantes Majoribus suis; Sed belluæ illi erant, *affirmante Scaligerò*, & nimio opere absurdi, quibus meritò respondeas quod Hispaniarum Regi

c olim

olim Alphonfus Arragonum Rex ; Bestiarum
has esse voces non hominum. Sed quid non
de Romanorum, non plebejis equidem, sed iis,
proh facinus ! dicam ? qui Imperatores, qui
decora erant & ornamenta sæculi sui, Corio-
lanô & Mariô. Qui nisi literas superbius spre-
vissent, easque Doctõribus suis ad virtutem ni-
hil prodesse quicquam existimassent, quin po-
tius Musis nostris Gratiisque industriosius li-
tassent, non certè tantô impetu ablati, foedum
adeo & turpem rebus suis exitum dedissent ;
Idem Licinium Imperatorem error, an mavis
delirium ? inceserat, qui scientiam venenum
nominabat publicum, Philosophos vero Ora-
toresque Reipublicæ pestem: Pestis magis ipse
& abominatio orbis. Quis Caroli Galliarû Regis
historiam nescit ? Ex Patriô is tamen placitô
planè rudis quam infeliciter Regnis suis & quã
turpiter exciderit Cominæus fuisse satis deplo-
rat. Felicior PALLAS nostra, quæ excelsiori-
bus ingeniis & quibus

De meliori luto finxit præcordia Titan.
apertô, quem manibus tenet, librô, hoc est, o-
mni sapientiæ prudentiæque thesauro, feli-
cissimè præsidet. Adeat ergo meâ quidem
sententiâ MINERVAM scrutetur PALLADIS
librum, quicumque aut vivere feliciter, aut a-
gere inter homines salutariter prudenterque
deside-

defiderat. Sic sine labore & absque tædiô
reperiet, limpidissimos viventium aquarum ri-
vulos, profundissimas divinæ & humanæ sapi-
entiæ fodinas, ditissimasque venas, quibus nil
nisi dulcissimi gratissimique fructus recondun-
tur. De cerebrô Jovis, ubi omnis sapientiæ
sedes, prognatam PALLADEM finxerunt Poë-
tæ, ut actionum illam omnium, artiumque li-
beralium, Deam ac Principem constituerent,;
Egregiè profectò omnia, si mecum sentietis,
Auditores, Divinum quid esse, & humanis vi-
ribus majus, ut iis optimè innutritus animus
nunquam non cum Ulyssè pertot bonæ menti
minantia pericula innocenter & illæsus cir-
cumerret. Sic Martem, sic Venerem, alios-
que Deorum gentilium à PALLADE victos &
humi pro stratos ingeniosô quondam com-
mentô *Homerus* eleganter descripsit,; quic-
quid præterea vel inventione celebre, vel vir-
tute illustre, aut factu nobile erat, soli adscri-
psit MINERVÆ. Nec privati modò hanc stu-
diorum felicitatem agnovere sed Principes
etiam & quibuscunque in publica concessus
unquam est adytus. Utut enim vel illustris
maximè sit Regum dignitas, & divinitas, quæ-
dam Principum munus; Vix tamen singulos
reperias, quibus tantô non munere sed one-
re laudabiliter fungi & defungi licuerit, nisi
saluta-

salutarium monitorum, Prudentiæque, ex studiis conquisitæ face, caliganti ceteroquin menti præluxerint. Scilicet ut vitis, tametsi arbor est omnium nobilissima, arundinum, nihilominus arborumve altarum eget sustentaculis: Ita Magnates & mortalium singuli, nisi meus me animus fallit, literarum operâ.

Qualis Poëtarum ille Cyclops amissô, oculô, talis mihi Princeps, aut qui Principi à consiliis, si lumen hoc frontis desit. Vidit id, quem totus Oriens victorem agnovit, Alexander, tanti enim is fecerat bonarum & laudatissimarum literarû studia, ut Doctrinâ anteire alios, quam vel opibus, vel dignitate maluerit. Navem inter incertos fluctus non diriges absque ferrô quod siderites affricuit: Nec Rempublicam pariter, nisi hæc te afflaverit Diva. Sive enim negotiorum consideremus numerum absque numerô, sive periculorum tam à civibus quam incolis imminentium continuam varietatem, vix erit aliquis, opinor, tam impudenter effrons, qui nisi illâ, magistrâ, expediri ista singula probè posse existimet. Non casus heic modò eventusque rerum, sed ratio etiam causæque noscendæ erunt, eritque hoc salubre præ primis atque frugiferum, omnis te exempli documenta in illustri posita in tueri; Ut inde tibi tuæque Reipublicæ quod imitere capias,

capias, inde fœdum inceptu, fœdum exitu, quod vites. Ibi prudens invenit, undè sapien-
tior fiat, *Verba sunt Lipsii ex Cassiodorô*, ibi bellator reperit, unde animi virtute robore-
tur, inde Princeps accipit, quemadmodum populos sub æqualitate componat. Nec ali-
qua in mundo potest esse fortuna, quam lite-
rarum non augeat gloriosa notitia. Quiser-
go, de sententiâ P. R. Tacito de insigni erudi-
tione gratulabundô animô acclamantis, me-
lius quam literati, imperat? Literati, inquam,
quos tanti æstimavere maximi orbis Monar-
chæ ac Cæsares, ut utilissima ista crediderint,
momenta temporum, quæ vel literis vel earun-
dem cultoribus tribuissent. Magni illius,
quem modò nominabam, Macedonis in studia
amorem & liberalitatem Eruditorum experti
sunt non pauci, quibus statuas poni publicas,
præprimis Aristoteles, cui aliquot una vice ta-
lenta in donum exhiberi, egregio ad posteri-
tatem exemplo, curavit. Majorem adhuc pe-
cuniæ vim Ptolomæus cognomine Philadel-
phus in conquirendis undique libris & ho-
minibus eruditis consumpsit. De Leone verò
Imperatore, de Robertô Siciliæ Rege, deque
Helvidio Prisco, *ex Tacito*, ut nihil nunc dicam;
Excellentiora hic accipite, & magis conspicua,
quæ in Germanis nostris cum gaudiô vobis
dum

sum exhibiturus : Horum scilicet in literas & honestiora ista studia ardentissimum animum & desiderium inexplibile nulla non loquitur historia ; Nisi Tacitum fortean male prudens aliquis in contraria sentientem produceret, qui Germanorum gentem somno ciboque deditam describit, inertemque & literarum secreta ignorantem ; Sed vix ille Germaniæ nostræ extrema libaverat, dumque sua saltem fastuosius mirabatur, cætera, ut exterus, ut Italus, omnia ignorabat aut negligebat : Fidem mihi dabit, quicumque vel Germanos noverit, vel historias eorum de primò tantummodò limine salutaverit. De carminibus cantionibusque, quibus jam tum historias suas composuisse ipse memorat Tacitus, nihil ut adferam, fuerit vel maxime, ignorasse Germanos literas, quod tamen, melius edocti, in Gentis opprobrium minimè concedimus, Quid ab Evan-dri temporibus in hanc ætatem exempla trahenda ? Mutatione enim hominum mutata est indoles nostra, adeò quidem, ut à Caroli Magni temporibus non modo literatam sed literatissimam fuisse Germaniam nemo sit qui non perspiciat. Ipse ille, quem Germanum, quem Nostratem æstimamus, Carolus, literarum non solum amantissimus sed & studiosissimus, collegia assiduè frequentavit, examinibus
studio-

studioforum industriosè interfuit, & multa
lectu omninò dignissima ipse edidit. Sic
Fridericus nominis hujus secundus lectioni a-
deò fuit deditus, ut non modò cognomen inde
sibi acquisiverit, sed & præter Germanicam,
Latinæ, Græcæ, Gallicæ, Saracenæque & scien-
tiarum ferè omnium fuerit peritissimus; Quin-
idem ille artium nostrarum adeò justus æsti-
mator nec regi rectè populum absque litera-
rum virtutumque adjumentis posse, dexterri-
mè judicavit. Habebat nimirum militantem
secum ipsam Sacrationum Codicum fidem, qui
sapientem demum Regem stabilimentum po-
puli vocant, Indubitatumque cœlestis amo-
ris in Israelitas indicium, per ora Hierami Ara-
biæque Reginae pronunciant, à Salamone i. e.
Sapientissimò Rege gubernari. Si Caroli
Quarti vobis historia placet, *Auditores*, tan-
tus ei in hæc studia fervor fuit, ut per aliquot
sæpiusculè horas Eruditorum disputationibus
interfuerit, & cum cœnæ quandoque tempus
instare ab Aulicis moneretur, hæc sibi exerci-
tia longè gratiora esse dixerit, quam omnis in
cœnam quamvis splendidissimam apparatus.
Nec absimilem in literas & literarum Professo-
res exhibuit affectum Carolus ejus nominis
V. quamvis enim perfectè doctus ipse non
fuerit, tener siquidem adhuc statim Imperii
magni-

magnitudine à studiis abducebatur, res tamen literarias, ubi ubi potuit, flagrantissimè permovit, & doctos omnes animitus dilexit: Ut non spernendas virtutis scintillas in eò agnosceres, ad virtutis lumina accendi. Quid fratrem ejus Ferdinandum, quid Ferdinandos cæteros, quid Maximilianos, quid Rudolphos memorem? omnes tam egregiè de literis sentientes, ut Patroni earum & Benefectores maximi extiterint, qui modò alumni fuerant. Sed obruor multitudine *Auditores*, & quo magis obruor, eo magis felicitatem Germaniæ agnosco, quæ reliquis tanti Imperii membris, Principibus puto, Nobilibus & quibuscunque bonæ mentis & indolis juvenibus, illustria talia in ipsis Imperatorib⁹ gloriose imitanda exempla feliciter exhibet. Verò profectò verius est, arctâ quadam catenâ devincti sumus qui imperamur cum Imperante; Et ut in corpore mens sana aut insana esse non potest, nisi ut pariter langueant aut vigeant ejus actiones, ita Princeps in hac societate communi. Ad virtutem ille præit, & sequimur. Ad vitia & inclinamus. Benè beatèque agit & floremus. Improsperè & labimur & ruimus cum illò. Ergo felicissima Germania, in cujus provincias omnes & tantorum Imperatorum aulas, indefessus ille Musarum amor diffusus est. Quis
Johan-

Johannem Megapolitanum Ducem xx. annos
studiorum gratia Lutetiæ commoratum non
legit? nec ante discessurum, quam publicè
S. Theologiæ Doctor renunciaretur. Quis
Lotharingiæ Ducem Richwinum Argentinae?
Quis Hassiæ Landgravium Hermannum Pragæ,
publicis Cæsaris & Professorum votis, Philoso-
phiæ Magistros creatos ignorat? Quos secuti
postea melioris spei Candidati, tantâ diligentia
& contentione in Stadiô hoc Academicô per-
rexerunt, ut in Coenobiô Fuldenfi sub Sturinô
Abbate sexcenti simul nobilissimorum Equi-
tum filii literis incubuerint, sola etiam aliquan-
dò Academia Pragensis XLIV. Studiosorum
millia eodem annô & tempore numeraverit.
E quibus omninò concludo; Neminem fore
tam injustum rerum aestimatorem, qui non vir-
tutes exinde MINERVÆ & PALLADIS divi-
nitatem agnoscat; Cœlestiusque aliquod
Numen per illam indigetari, quod tantô in di-
sciplinas has liberaliores ardore & Cæsarum,
& Regum, & Principum, & omnium omninò
nobilissimas mentes in publicum bonum in-
flamavit; Rectissimè sensisse videtur *Æneas*
Sylvius, qui voluit in plebeis argentum illas
esse, in Nobilioribus aurum, in Principibus ve-
rò prætiosissimas gemmas. Nec his modô li-
brorum cancellis felicitas PALLADIS nostræ
e de-

describitur, *Auditores*, Virilis est, & masculos exhibet pueros Tritogenea ista Diva. i.e. Arma tractat, Ægidem monstrat, galeam ostendit, hastam porrigit;

Arma viri, ferte arma.

Nec horrida verò ista aut barbara, sed qualia è cerebro Jovis, nobilissimâ rationis sede, progressa PALLAS exhibebit, prudentiâ scilicet, & sanioribus consiliis temperata. Quæ decus erunt stabilimentumque Imperii; Utilissima pacis publicæque tranquillitatis instrumenta; in quorum sæpius admirabilem tractationem fortissimorum Heroum manus ipse Deus benignissimè instruxit, uti exemplò Josuæ, Moyse & aliorum abundè didicimus. Patria, *inquit Romanae eloquentiae Parens*, & ex eò informatus Bodinus, libertas, cives, atque ipsi adeo Reges in tutelâ præfidiòque & sub clypeò armorum securè latitant. Quod cum non lateret fortissimum Thebanorum Imperatorem, Epaminondam, quidam vero ex aliis ea penitus improbaret; fallis tu equidem, egregiè respondit, cives meos, dum ab armorum studiò eos avocas & nescis non nisi ex illis publicam felicitatem parari. Sic Romanæ militiæ artifex Tullius Hostilius, cui in honorem virtutis, *ut Florus inquit*, regnum ultro dabatur, Romanis suis quam fuerit necessarius, nemo, opinor,

opinor, erit qui non observaverit.; dum enim omnem militarem disciplinam, artemque bel-
landi, primus in Martiâ gente condidit, ejus
postea adminiculis adeo robusta ac vegeta fuit
reddita, ut Europam, Asiam, Africam, totum
denique Orbem terrarum bellis victoriisque
peragraverit. Nec aliis in gentibus defunt,
exempla; Quid si enim veteres excutiamus
memorias & singulorum imperiorum indage-
mus natales? facilè reperiemus, pleraque re-
gna non alias causas nec alias fortita fuisse ori-
gines, quam quod virtute & artibus bellicis
fuerint acquisita, deque gente in gentem tran-
slata. Quis quæso vel Nino animosior? cui cum
Assyriaco Babylonicum regnum conjungenti
proxima quæque victoria instrumentum se-
quentis erat, *referente Justinô*. Vel Cyro in de-
bellandis Medis & Persis alacrior? Quis Alex-
andro Græcorum fortior? cujus victricibus
armis duodecim annorum spatiô universa suc-
cubuit Asia & totus Oriens. Sed externa
hæc sunt & nemini non nota: Nec lubet mo-
destiam Vestram istis morari; Accedamus, ut
brevibus me expediam, Germanos, Inspicia-
mus Cimbros nostros, inter quos Patrium
nobis solum, & Patrii Lares. Gentes ibi re-
peries, quisquis fueris, *Tacito teste*, non nisi bel-
lô & armis lætas. Quibus scutum in acie reli-
quisse

quiffe opprobrium; Gentes, inquam, inter
quas turpe Principi, virtute vinci: turpe co-
mitatui, virtutem Principis non adæquare.
Imo infame in omnem vitam ac probrosum,
superstitem Principi suo ex acie recessisse: de-
fendere verò eundem tuerique præcipuum
sacramentum. Quali invicto animi robore,
Ex Tacito ut adhuc referam, Carbonem & Caf-
sium & Scaurum Aurelium & Servilium Ce-
pionem, Magnum quoque Manlium fuderunt
vel ceperunt: Quinque etiam simul consu-
lares Exercitus P. R. Varum præterea tres-
que cum eò Legiones Augusto abstulerunt,
à Romanis verò nunquam impune perculsi;
adeò *Auditores* nulli armis ante Germanos sunt:
Martiis scilicet his studiis non aliter deditos o-
lim, ac si armati Paradysum intrare debuissent,
quos Galli absentes, velut si coram adessent,
horrebant & ad solum sæpiusculè nomen ad-
ventare Germanos, non sine suspiriis & trepidi
ingeminabant. Nec miror animosum Ario-
visti responsum, quod Cæsari, legatos ad eum
de Gallorum injuriis sibi non negligendis mit-
tenti, referri iussit, *cujus ipse Cæsar in commenta-
riis suis annotator ingenuus*; congregaretur cum
vellet, intellecturum quid invicti Germani,
exercitatissimi in armis, qui intra annos qua-
tuordecim tectum non subjissent, virtute pos-
sent?

sent Virtus quæ nec in feris adhuc Patrum nepotibus unquam degeneravit ; Hi enim non contenti veteri illâ militiæ laude, quâ Martium Decus Romanis, gentium victoribus, eripuerant, nisi & ipsum Imperii splendorem, & summæ Monarchiæ ornamenta in se suamque gentem transferrent, Aquilasque istas, nunc planè Germanas, stabili invictoque in omne ævum animo ita tuerentur, ut Imperiô istô, *Thuano affirmante*, nullum robustius corpus aut hodie sit, aut olim fuisse homines meminerint. Sed Boream nunc accedite, & mecum memoriâ recolite, quid non de Gothis, de Wandalis, de Cimbris, gente gloriâ certè ingenti, *ut Taciti verbis denuo utar*, historia loquatur. Septentrionales isti sunt, Dani, Dani sunt, xxvii. seculorû Imperio celebres, Nostri, inquam, sunt, *Auditores*, Quibus non suffecerit repulsiſſe modò invicta alias Romanorum arma, nisi & sua inferrent, Alpibusque superatis, in suis sedibus illos adorirentur, & Romam, urbem alioquin æternam *ex mente Taciti*, vinci posse docerent. Æstimate exinde, si placet, *quicunque benevolo aurium obsequiô adestis*, quæ fuerit sub Arcto nostrâ fortitudo, quod gentis hujus in militaria illa PALLADIS exercitia studium, quæ armorum denique gloria ? quâ, veluti flammâ in altum, supra omnia laudum

f

famæ

famæ alis felicissimè evolavit. Frothonem, inter Danorum Reges Magni agnomine donatum, quis intuebitur nec admirabitur? Sequebantur eum, si *Septentrionalium historiarum parenti Saxoni Grammatico* credimus, triginta Reges, amicitia illi vel obsequiò conjuncti. Nec inter hos modò honorum apices quievit, quin potius viginti adhuc alia regna suo adiecit, Hunnisque, quod admirationem omnino explet, victis fugatisque, septuaginta & centum Reges, qui aut ex illis erant, aut sub illorum signis militaverant, sibi submisit: Cujus nimirum potentia ab ortu Rusciam completens ad occasum Rheni fluvio fuit terminata. Et latius hic quidem hocce Danorum Imperium in Livoniam, Curlandiam, Æstioniam, Prussiam, Poloniam, ipsam denique Tartariam ad Paludem usque Mæoticam extensum deducerem, nisi jam uberius hæc à vobis cognita scirem, quam ut ex me armorum vestrorum virtutem audiretis. Faxit modò Altissimus, cui curæ sumus & cordi, ut felicissimè illa nunc tandem reviviscat, & ex cineribus suis, in optimi Regis regnique gloriam & emolumentum, denuò resurgat qualis antea fuit! Quis Rusciam octies, Angliam decies, Hiberniam octodecies, Scotiam semel, Saxoniam quindecies, Sclaviam vigesies & quater, Norwagiam

wagiam bis & tricies, Ipsam denique Sveciam
ac Gothiã octodecies victoriis Vestris celsisse,
honorique Vestro cladibus suorum litasse,
ignorat? Verum Panegyricô opus erit, &
justô Annalium volumine, ut pro dignitate ea
tractentur singula, quæ Orationis jam meæ
temporisque angustia non admittit, id tamen
abunde satis perspicimus, in quod felicitatis &
famæ fastigium gentes, populi, Reges deni-
que ipsi & Principes, armorum virtute & ope
ascendere, locumque inter astra occupatum,
constantissimè tueri possint. Non certè
rexisset neque duplicasset Romanum Impe-
rium Tullus Hostilius, cujus incunabula agre-
ste Tugurium ceperat, adolescentia in pascen-
dô pecore occupata fuerat, nisi armorum vir-
tute inter cæteros eminuisset. Tarquinius
alienus erat, Corinthô ortus, Demaratô
mercatore & exule quidem genitus, sed cly-
peus in salutem urbis assumptus, industrio-
sum brevi pro ignominioso, pro invisô glo-
riosum reddidit. Justinum Imperatoriis
ornamentis fortuna vix decorasset, nisi ex
subulcô, mox fabrô, quem agebat, lignariô,
Miles factus, per varios honorum gradus tan-
tô se fastigiô dignum reddidisset. Et quis
omnia, quæ præsto sunt Historiarum indaga-
tori exempla, per temporis angustiam expli-
cabit?

cabit. ? Quis quæso Fabios, quis Metellos, quis Scipiones, quis numerô denique infinitos alios, etiam nostrorum seculorum, horos loqueretur, nisi fortuna auspice & comite virtute in omne belli negotium ducti viam sibi ad gloriam per laurus stratum aperuissent? Quorum exemplô hodiernum omnes sub Telemachi Personâ ad virtutem exhortatur, & quidem Mentoris specie Homerica PALLAS.

Tuq, age (quando te video magnumq, bonumq,)

Strenuus esto, ut Tete & postera prædicet ætas.

O igitur supra omnem æstimationem positam MINERVÆ hastam! O Divina PALLADIS arma! ad omnia in Togâ sagoque dextre obunda felicissima media: Deo accepta, Patriæ fructifera, masculis animis decora, immortalitatis denique non in gloriæ indubia instrumenta! PALLADEM accedat, ejus vestigia, per quæ orationem meam hætenus duxi, gnaviter insistant, quicumque non degener Mundi incola Deo, Patriæ, Parentibus, Amicis, sibi denique ipsi ortus sui partem deberi, Cicerone Magistrô, & didicit & optat. Sic svavissimo literarum armorumque consortio omnium gloria parta, aucta & confirmata in æviternum durabit. De Julio Cæsare Historiæ docent, non aliter eum pingi voluisse, nisi Globo Mundi insistentem, & alterâ quidem manu

manu gladium, alterâ librum tenentem, hâc ad-
ditâ Epigraphe, : *Ex utroque Caesar* ; Diem
enim armis, noctem libris & conscribendis re-
rum ab se gestarum commentariis industriosè
impendit ; Alexandrum forte Macedonem
avidè imitatus, qui omne suum tempus inter
arma & Homerum prudentiorumque, quales
Gymnosophistæ erant, disputationes æquali-
ter divisit, illis diem, his noctem, prandendi
etiam cænandique horas utrisque tribuens.
Sed quid libri inter arma, aut inter milites Phi-
losophi proderunt ? Multum profectò, si
recte ponatur calculus. Armata quidem
PALLAS prodiit ; Sed ex cerebro prodiit :
Ex cerebro inquam Jovis, ubi rationis nobi-
lissima sedes ; Ratione ergo & consilio guber-
nari desiderat : Et sapienter Romani fecisse
videnter, quos Musarum ædem Herculi strux-
isse antiquitas refert, Musagetem eum cre-
diderunt, id est, Comitem Ducemque Musa-
rum, quarum novena postea signa sub fortissi-
mi Numinis tutelâ consecrarunt, ut mutuis
quasi operis & præmiis juvari ornarique debe-
rent, Musarum quietem defensione Herculis,
Virtutem verò Herculis voce Musarum.
Conjuncta eminent ; disjuncta ruunt. Ar-
ragonix Rex Alphonfus cum Livianam Hi-
storiam semper haberet comitem, & ab ami-

cis interrogaretur, libris an armis prærogativam decerneret. ? utrisque sapienter in isto gradu conjunctis, ex libris se armorum jura didicisse respondit; Ad exemplum omnino Romani consulis L. Luculli, quem Romæ rei militaris ignarum & penè rudem profectum, cum totum iter & navigationem libris legendis, & Doctorum disputationibus consumpsisset, tantum evasisse Imperatorem *annotat Cicerone*, ut Mithridates, Regum post Alexandrum Maximus, quem in Ponto vicit, eum majorem Ducem, quam quemquam eorum quos legisset aut vidisset, à se cogitum fateretur. Scilicet ut generosum hinnulum non domant, fræna, sed potius irritant, nisi experta, singulosque ad motus intenta hyppocomi manus accesserit; Ita nullatenus Respublica, nisi utriusque adjumentò, firmò poterit consistere talò. Hæc bini isti infractique Atlantis humeri sunt, quibus ceu Marmoreis fundamentis firmioribus, stupenda illa mundi moles securissime incumbit. Foedissimò itaque & pessimò usu inter nonnullos invaluisse opinor, ut qui arma tractant bellisque exercentur literas ignorent, aut homines togati & Musis dediti armis abstineant. Pompejos, Scipiones, Metellos, postquam in senatu consenuerant, legionibus olim præpositos, infu-
lisque

lisque magistraturæ gloriose implicitas ex vi-
ctoriâ laurus, quis est qui non cognoverit? *Geminum* finge-
bant Majores nostri *Mercurium*, *Juvenem* & *Senem*, ut fortem scilicet &
prudentem Principem esse debere innuerent. Fidem hujus sententiæ manifestissimam ex
ipsis *Carthaginensium* rebus licebit fumere; qui ex *Xantippô* didicere, *Nequaquam Romanos*
esse, ut *Polybii* verba mea faciam, qui *Carthaginenses* vicissent: *Verum Ipsos à se Ipsis Du-*
ctorum Imperitia fuisse victos. Unus enim ille *Vir*
& consilium unum legiones, quæ propter solertiam
ac præstantiam in re militari vinci non posse crede-
bantur, delevit: Civitatem vero illam, quam pe-
nitius concidisse palam erat, militumque animos,
qui ex desperatione ipsum quoque doloris sensum
amiserant, recreavit atque erexit. Ad trabem
juxta amussim planandam non sufficit sola a-
scia acies, nisi experta artificis manus in asci-
andô eam dirigat; Ita inter studia artesque
Militares tanta esse necessitudo videtur, ut dis-
jungi sine piaculo nequaquam possint. Quo
inter cæteros respexisse Augustissimum *Juris*
Romani Restauratorem Justinianum quis du-
ditabit? cum in has voces, ad immortale pru-
dentia exemplum, *Elementa Juris* istius ordi-
tur: Imperatoriam Majestatem non solum
armis decoratam, sed etiam legibus oportet
esse

esse armatam. : Ut utrumque tempus, & bel-
lorum & Pacis, rectè possit gubernari : &
Princeps Romanus non solum in hostilibus
præliis victor existat, sed etiam per legitimos
tramites calumniantium iniquitates expellat. :
Ubi non solum elegantissima vocabulorum
coniunctione, sed & Epithetorum commix-
tione, dum armis ea tribuit quæ legum sunt,
Legibus vero quæ armis conveniunt, egregiè
ostendit. ; Quantum unum alterius opera &
auxilio, ut Respublica salutariter sustentetur &
gubernetur, egeat. Tantorum ergo Impe-
ratorum authoritati dabitur, *Auditores*, Literas
& arma, Calamum & Clypeum, Pennam & Bi-
pennem, Stylum & Pilum, Togam & Sagum,
Ingenium & Industriam, angulares istos lapi-
des esse, ad quos componenda præprimis o-
mnia, quæcunque in optatâ debeant constare
perpetuitate. De Scipione Nasicâ refert,
Vellejus Paterculus, quod, cum ob virtutes singu-
lares primus omnium absens Pontifex Maxi-
mus factus esset, ex superiori Capitolii parte
adhortatus fuerit populum : Qui salvam vel-
lent Rempublicam, se sequerentur ; Nescio
an idem de PALLADE nostra nunc dicam ? Se-
cutus eam quisquis unquam vir optimus ha-
beri, & Patriam salvam esse optavit. Quem-
admodum verò nascentes arborum ramunculi
agri-

agricolæ facilè obsequuntur, cujus ductu vel in altum enituntur, vel in terram proni defle-ctunt, ita mortalium etiam animis, à cunabulis præprimis, antiquò præaltòque affectu infi-nuanda esse, quæ certa & in secuturam ætatem manfurâ imagine ad senium usque deducant, optimè intellexerunt illi Principes, qui de Sa-lute Publicâ solliciti, non ipsi modo sæpius laudatis MINERVÆ studiis animum mentem-que manciparunt, sed civium etiam suorum & subjectorum animos à primâ statim infantiâ in ultimos usque annos iis imbui summâ ala-critate tentarunt. Adest in ipsis Sacris exem-plum Nabuchodonosoris, qui laudabili pro-positò Regiam in Metropoli suâ instituerat. Academiam, ubi Adolèscèntes omnes in scien-tiis, artibus & disciplinis omnibus liberaliter instituerentur, quibus Magistros in omni ar-tium genere versatissimos singulari studiò præ-fecit, iisque de omnibus ad vitam victumque necessariis Regiâ munificentîâ prospexit. Profanos si revolvimus annales, Lacedæmo-niorum, qui post varios fortunæ casus optimi fuere juventutis moderatores, institutum quis est qui ignoret? Adolèscèntes isti & in Scho-lis institui & variis etiam corporis exercitiis, ut cursu, vel jactu, vel lucta, vel pugillari cer-

felicius inde Rectores & Rerumpublicarum
Administros Orbis sibi Christianus imposte-
rum caperet. Nec Tuus in Paternam hanc &
Avitam pietatem flagrantissimus ardor, Opti-
me Regum FRIDERICE TERTIE, Rex
clementissime, Patruæ benignissime, vel mini-
mum remisit; Qui Academiae hujus Pater-
nae, si non primus alumnus, certè inter pri-
mos, in hanc futuræ gloriæ palæstram Illustri
Tuò exemplo non modò innumeros allexisti,
sed hodienum adhuc non paucos Regiò planè
& egregiò favore liberalissimè hicce foves, to-
tamque Academiam muneribus variis ac privi-
legiis cultiorem indies ornatiorèq; ac cele-
briorem ita reddis, ut totius Academiae, imò
totius orbis bonò non difficulter discamus;
Quantum Musis regnum sit & quanta etiam
Armorum studiis gloria in Daniâ. De quo-
rum gloriosissimâ & amicissimâ conjunctione
plura ad alios nunc dicerem, A. O. nisi diu
jam esset, quod mutuïs istis Optimi Regis be-
neficiis cum iis coivissemus & PALLADIS no-
stræ decora supra omnem æstimationem po-
sita vel ex solâ nostrâ Alma SORANA didicisse-
mus. De Andalusiae suæ Metropoli Hispali
adeò sibi blandiuntur Hispani, ut non vidisse
miraculum, proverbio, existiment, quicumque
non

non viderit Hispalim, & si cui benè velint, fa-
stuosè dicant; Faxit Deus ut Hispali victum
& amictum habeas: Quis verò bonus & in-
spem Patriæ genitus Juvenis idem in Dania
nostrâ deSORANA non judicabitAcademiâ? aut,
si Patriæ & Publico olim prodesse velit bono,
non avidissimis votis exoptabit? ut SORÆ vive-
re & institui queat: SORÆ, SORÆ, *Audito-*
res, ubi dulcissima mella avidissimâ manu con-
stipare conceditur, quibus, quæcunque dabi-
tur occasio, in Reipublicæ emolumentum uti
queamus; SORÆ, ubi parare permittitur cu-
jus nos fructus nunquam destituant quod-
que ab ipso usu majora quotidie incrementa
sumat. Plures heic Portæ & viæ, quam vel ipsa
Ægyptiorum olim numerabatHecatompylon,
per quas ad honores & gloriam facillimus cui-
que conceditur exitus; Quis igitur hic non
subsisteret? Quis in tam illustri omnium libera-
liorum artium plantariô fructus sibi exquisi-
tissimosacquirere non expeteret? Requirit id
Patriæ Bonique Publici necessitas; Invitat eò
benignissimus Rex FRIDERICUS; Impel-
lit eo, quem avidè omnes ambimus, honor &
gloria; Auxiliatrices insuper manus tot do-
ctissimi perque omnes Europæ Provincias Ce-
leberrimi Viri industriosissime exhibent;

omnis denique Orbis MINERVAM Hospitii
nostri inclamat. Et quamvis neminem non
Vestrûm, nisi meus me animus fallit, hæc assen-
tientem intuear. Ego tamen præprimis non
possum, quin gratâ pietate, quod privatim ha-
ctenus egi, publicè nunc etiam non minimam
certè felicitatis meæ partem agnoscam, quod
supremi Numinis & Optimi Regis plus quam
paternis beneficiis in celeberrimum hoc PALL-
LADIS templum admissus & per biennium,
receptus fuerim, tales per omnia Magistros
ac Præceptores nactus, à quibus ea colligere li-
cuit, unde Deo, Regi & omnibus bonis debita
olim gratissimâ mente ac manu solvere, mihi
denique ipsi honorem, opes, fameque præco-
nia præstinare certissimè queam. *At Plus Ul-*
tra, nondum hic subsistere animus: Vos modò
mecum Generosissima MINERVÆ pignora sole-
que Virtuti devoti Juvenes movete cum PALLA-
DE manum & ut hæctenus ita porrò in hoc MI-
NERVÆ stadiò infractâ industriâ percurrite.
Brabæum nobis sine exceptione promittit ipsa
Virtus, promittunt omnes boni, si modò in
ipsò conamine non turpiter deficiamus aut
infeliciter consistamus. In Studiis me Vobis,
si Deus faverit, Socium, in Exercitiis Commili-
tonem & in Profectibus Comitem quam lu-
ben-

bentissimè sistam. Vos verò interea *Magnifice Præses, Patresque Academici, multis mihi nominibus honoratissimi ac dulcissimi, Auditores præterea quotquot adestis amicissimi*, benè vivite, feliciter succrescite & omnes modò mihi Vestræ fidei, industriæ, & conversationi concredito benevolentissimò vultu
& animò constantissimè

FAVETE.

D I X I.

REGIÆ

REGIÆ ET EQVESTRIS ACADEMIÆ SORANÆ
P R Æ S E S
G E O R G I U S
R O S E N K R A N T Z I U S
OLIGERI F. Kielgardi Dominus,

Civibus Academicis Salutem!

Olet laudabilis ea esse mortalium cura, ut quæ ingenti se commendant precio, aut elegantiore artificio grata, inter rariora ostentantur pretiosarum rerum momenta, pyxidibus & arculis diligenter inclusa, AR-
CULO, ficto Veteribus arcarum Deo servanda tradant. Egregie eos Naturam ipsam imitari vides : quæ optima quæque solícite involvit, quasi subtrahat; imo involvit, ne subtrahat : Sed majore diligentiorum industria evolvantur, quæ negligentibus, non sine gravi damno subtraherentur. Vilescit nimia copia nobile Vinum. Langvet in tanta fœcunditate vinearum cultor. Quæcunque enim ubivis obvia, vix quærenti sunt exposita, statim profecto contemnuntur, omnemque amittunt gratæ venustatis gloriam. Hoc
nomi-

nomine sapiens antiquitas Ænigmata, Gryphos,
 Hieroglyphica esse voluit, ut hominum acuerentur
 ingenia, cum exercentur, & dum exercentur, una ad
 majorem discendi cupiditatem incitarentur, latentia-
 que sub ejusmodi involucris sapientiæ mysteria erue-
 rentur. Sive enim cum Homero uxorem Anthe-
 noris Theanam putas custodem PALLADII, sive
 PALLADII statuam in arce summa constituis, sive,
 cum Procopio, locum PALLADII ignoras, sive in
 templo Fortunæ, aut Martis, cum Cedreno, PAL-
 LADIUM invenis, sive PALLADIS statuam intueris
 in manu Deæ Vestæ, instar vibrantis hastam, cum scu-
 to & vitta, sive PALLADEM ex Iovis Cerebro natam
 fingis, habes omnino, quod placeat, habes quod di-
 fcas. Si aurum, quo splendet PALLADIS galea, ocu-
 los verberat, splendorem intellectus humani designa-
 ri vides. Si gallum, cum Phidia, PALLADIS galeæ
 imponis, industria ac impiger animus Minervæ ac
 Martis cultori tacite commendatur. Si prælongam,
 & ad nubes usque transcendentem, cum Claudiano,
 PALLADIS hastam fingis, vim prudentiæ, veramque
 fortitudinis laudem in eo positam æstimabis, non vano
 terreri timore, sed indigna timere aut pati. O in-
 gentia ac præclara PALLADIS decora! O necessaria
 Regibus, Principibus, Optimatibus, omnibusque aliis
 belli ac pacis tempore PALLADIS arcana! quæ non tan-
 tum minorum gentium Quirites: Sed ipsos etiam
 Heroes ac Heroum liberos rimari sedulo convenit,
 ne dum PALLADIS se jactant cultores, PALLADIS SI-
 MULACRUM ignorent. Intueantur sæpe illam litera-

rum ac armorum præsidem PALLADEM, cuius SIMULACRUM
laudabili & singulari exemplo, in eximium Acade-
miæ nostræ ornamentum exhibere vobis constituit.
Illustriss. ac Celsiss. Princeps, DN. CHRISTIANUS
AUGUSTUS, Heres Norwegiæ, Dux Sleswici,
Holsatiæ, Stormariæ & Dithmarsici, Comes in Olden-
burg & Delmenhorst, omni Virtutum genere, quæ
Principale fastigium ornant, conspicuus, rarum mode-
stiæ exemplum. Licet enim nec Oedipus esse cupiat,
nec Sphingis Interpret, felicissimi tamen Interpretis
provinciam suscepit, ac egregie sustinebit, doctaque
& eleganti Oratione PALLADEM SORÆ sistet, hoc est,
celebre PALLADIS in ore populi nomen, cuius interior
Virtus in prudentiæ penetrali quæritur, in Aulis ac Cu-
riarum secretis sæpe recondita, tam clara ac perspicua
proponet dictione, ut PALLADEM à multis ante, sed
malè divisam, Musarum ac Armorum præsidem recte
intelligatis. Audietis ex omni historia, quam egre-
gie literarum studia ornent principes? Certe Thebani,
Virtutis bellicæ tantum studiosi, imperium cum ipso
neglectu literarum amisisse, teste Strabone, dicuntur.
Laudat proinde Græcia Themistocles, Epaminondas,
Pericles. Jactat Vespasianos, Diocletianos, Arcadios,
Antoninos Roma. Illustria sunt CAROLORUM,
MAXIMILIANI, FERDINANDI, RUDOLPHI
in Germania Imperatorum nomina. Ostentat, ut alios
taceamus, LUDOVICUM XII. Gallia, qui Iasoni
eximio Juris Doctori ad Collegium sinister adequi-
tans, affectum erga literatos hac Regia voce testatus
est: *Nunc Iason tuum Regnum incipit.* Ita voluit huma-
nissimus

nissimus Rex, ut Musarum sacris initiati regnarent
Veneratur & Dania nostra suos WALDEMAROS,
CHRISTIANOS, FRIDERICOS. Æstimat Sora-
na Academia Divum CHRISTIANUM IV, ac Be-
nignissimum Regem FRIDERICUM III. qui non
contenti bellica laude, ipsa etiam pacis ornamenta, li-
terarum studia Italiæ dormitanti ablata huc transtule-
runt, & verum PALLADIS domicilium constituerunt,
in quo ratio arma ac literas tractandi doceretur. Tam
nobile est literis cum armis commercium. Non omni-
no sanum ac pulchrum dices corpus humanum, quod
manibus est destitutum: nec integrum Reip: corpus
æstimabis, cui manum, hoc est, fortitudinem ademeris.
Qua fortitudinis gloria illustres fuisse intelligetis Go-
thos nostros, qui Martium decus Romanis gentium
Victoribus eripientes, Martem ipsum genuisse cre-
duntur, non flentem illum & faucium, quem stulta
Græculorum natio induxit, sed Martem Quirinum &
Vindicem. Hoc PALLADIS simulachrum sæpius co-
gitate, Nobiliss. juvenes, quibus ad altiora natis id se-
dulo agendum est, ne ad vos illud Aristophanis ac-
commodari possit: *Fuere quondam strenui Milesij: vel*
quod in Cleophanto degenerare Themistoclis filio da-
mnat Plutarchus: Optimus quidem eques, cetera vero iners.
Quare exercitiis ita operam date, ut literarum studia
æstimetis. Nec tridentis Neptunum, nec remi nau-
tam, nec agricolam aratri pudet: neque Vos PAL-
LADIS pudeat. Excitet Vos honor Musis debitus.
Bene maiores Solem præposuere Musis, quod illustri-
ores reddant sui Cultores. Excitent Vos tot Impera-
rato-

ratorum, Regum exempla. Excitet Vos Illustrissimi
Oratoris craftini dignitas, ut si non vincere inscitiam,
saltem non inultam sinatis, dum PALLADIS hic habi-
tantis studia colere enitimini. Excitet Vos tam splen-
didum Principis exemplum, ut precium historiæ po-
nere, ac de Eloquentia recte sentire discatis, quam sub
immagine Herculis catenam auream, cui adstantium au-
res adhærerent, ore tenentis, ac quo vellet trahentis,
non frustra coluerunt Veteres. Recitabitur Oratio
cras hora nona : Prospicimus adfuturos omnes, qui
PALLADEM æstimant, Gratias amant, pietatem in Re-
gem venerantur, Academiæ nostræ de tam grato Ho-
spite gratulantur, Illustre hoc tantæ profapiæ decus,
amplissimas ejus Virtutes, singularem industriam ac a-
morem erga literas, quem Academiæ huic per bien-
nium fere exhibuit Illustriss. Princeps, debita gratula-
tione venerantur, abeuntemque piis votis prosequun-
tur. Bene valete. P. P. in Reg. & Eq. Acad. Sorana
die XX. Nov. M DC LVII.

Sub Academiæ Sigillo.

MINER.

345.

